

Over het vermaarde beleg (1601-1604), zo deskundig beschreven door E. Vlietinck, (1) valt bij toeval nog wel één of ander document te ontdekken (2). Deze brief, opgesteld door Pieter de Ghistelles, toenmaals gouverneur van Oostende, is vooral belangrijk voor de krijgsgeschiedenis, omdat de schrijver omstandig aan de Staten van Utrecht verhaalt, van welke aard de nieuwe belegeringswerken (3) waren, die door de Spanjaarden tegen de stad werden opgericht, terwijl de verdere bijzonderheden voor de geschiedenis van dat beleg zelf een bijdrage opleveren.

De tekst is ongewijzigd gelaten en, al vraagt het een kleine inspanning van de lezer, het is de moeite ruimschoots waard ...

Edele, erentfeste, hooggeleerde, wijze, discrete, seer gebiedende heeren.

Mijn heeren. Ick heb uwe Ed. schrijvens gedatiert den X^{en} Januarij, den XXVI^{en} deser met blijdschap ontfangen. Den vijandt heeft, t'seder mijn leste schrijvens aen uwe Ed. gedaen, sijn aprochen int westen, gelijk oock int werck dat van Leest gemaect heeft, genaemt Geckaff, noch seer geavanceert ende de selve versterckt met mennichte van rijs, in maniere van een espon, t'selve naer de zuijtsijde met een bostweer van rijs ende sandt verhogende, hebbende gelaten inden punct tegens die faulse-braye een open poorte liggende noorden in zee, wijt omtrent achtien voeten ende hooch omtrent veerthien voeten; tot wat intentie het is, ofte wat sij daer meenen met uut te richten is ons onbewost. Voor die poorte, inde canale van de oude haven hebben sij eergisteren nacht mennichte van palen ingeslagen, waer van de canale selfs alrede een deel heeft uut gesmeten, dan die hebben sij wederom geplant. Gisteren avondt heb icker noch eenige doen uuttrecken; desgel. meen ick te laten doen de resterende. Waer toe sij deese poorte aldus met palen beset hebben, off sijt gedaen hebben door dien van hier een constapell overgelopen is, die haer geadverteert heeft van het brandtschip, dat ick doen maecken hebbe, om daer mede haer werck int brandt te steecken, ofte dat sij met haer werck voorts willen gaen na de cateije, is onseecker; dan sullen uwe Ed. eestdaechs beeter daer aff geïnformeert sijnde, t'selve deelachtich maecken. Int oosten heeft hij den 25^{en} deser s'nachts een nieu werck wederom op een nieu uutgebracht, alwaer ick met seven stucken dese dagen soo van Peeckels-bollwerck als van Vlammemburch continuel. op heb doen spelen. Ick soude noch well bequamer baterijen doen maecken daer op te flanckeren, dan moet het laten, door dien de nodige materialen, Godt betert, als rijs, cordewagens ende andere meer ons ontbreecken. Bidde uwe Ed. seer dienstel. de goede handt te houden, dat wij dese toch eerstdaechs mogen becommen. Den vijandt heeft niet tegenstaende ons canon ende de musquettiers die nacht ende dach op het selve werck geschoten hebben, haer nieuwe utgebrochte werck dese verlede vier ofte vijf nachten aen haer oude werck gesloten, en hebben t'selve verhoogt ende breder van achteren gemaect, ende meenen ons alsoo allenskens aldaer te naerden.

Metter haest in Oostenden den 1e Februarius 1604.

Uwe Ed. seer dienstwilligen dienaer,
(get.) Peter van Ghistelles. (4)

E. Smissaert

- (1) De anastatische herdruk van "Oostende en zijn driejarige Belegering" door E. Vlietinck is te verkrijgen in het Heemkundig Museum (Prijs 950 F.);
- (2) Bron: Kronijk van het Historisch Gezelschap te Utrecht, jg. V, 1849, blz. 94-96;
- (3) Aartshertog Albrecht bediende zich van de beste krijgswaermeester uit die tijd;
- (4) Korte tijd na het schrijven van deze brief sneuvelde hij, op 21 maart 1604 ...